

PROTOKOLL INFOMÖTE

UPPDRAG Vattenskyddsområde Blacksta	UPPDRAGSLEDARE Ylva Magnusson	DATUM 2018-05-31
UPPDRAGSNUMMER 13002714	UPPRÄTTAD AV Erik Alsteryd/ David Ekholm	

PLATS Kumla Bibliotek	DATUM 2018-05-30	TID 17:00
--------------------------	---------------------	--------------

NÄRVARANDE Deltagarlista för fastighetsägare presenteras i Bilaga Deltagarlista

Susanne Jarl	Kumla Kommun	S.J.
Marcel Minnegal	Kumla Kommun	M.M.
Thomas Åkesson	Kumla Kommun	T.Å.
Peter Eriksson	Kumla Kommun	P.E.
David Ekholm	Sweco	D.E.
Erik Alsteryd	Sweco	E.A.

Informationsmöte gällande förslag till nytt vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för Blacksta vattentäkt

Information gällande förslag till nytt vattenskyddsområde med tillhörande vattenskydds-föreskrifter för Blacksta vattentäkt presenterades, presentationsmaterial hittas på Kumla Kommuns hemsida.

Synpunkter lämnas till Kumla kommun senast 10 juni.

samhallsbyggnad@kumla.se

eller

Kumla kommun

Samhallsbyggnadsförvaltningen

Box 1085

692 25 Kumla

Framförda frågor och synpunkter

Allmänt

Deltagare frågade hur lång tid det tar innan processen är klar. D.E. förklarade att troligtvis går ansökan in i tidig höst och berörda kommer få remiss från Länsstyrelsen sen höst. Därefter tar Länsstyrelsen beslut om skyddsområdet.

En av mötesdeltagarna frågade om ansökan om vattenskyddsområde har förankrats politiskt. S.J. svarade att ansökan kommer att behandlas först av samhällsbyggnadsnämnden och därefter av kommunfullmäktige.

Deltagare framförde att det är märkligt att berörda inte fått vara med i det samrådet som hölls tidigare med Länsstyrelsen och miljökontoret. D.E. förklarar att det är därför de har ett informationsmöte nu. D.E. framförde även att det inte är en förhandling utan endast ett informationsmöte.

En deltagare frågade om berörda kommer att erhålla juridisk hjälp i samband med ansökningar om ersättning. D.E. svarade att projektgruppen tar med sig frågan och att ett svar dokumenteras i de minnesanteckningar för mötet som skickas med ansökan till Länsstyrelsen.

Deltagare påpekar att tidsplanen är orimlig då detta kommer överklagas. D.E. förklarar att överklagandet sker efter ett fastställande från Länsstyrelsen.

Deltagare undrar om skyddsområdet kommer kvarstå när Blacksta blir reservvattentäkt. D.E. förklarar att reservvattentäkter skyddas på samma sätt som ordinarie vattentäkter.

Deltagare frågade om vad silt är. D.E. förklarar att silt är en benämning på en jordart vars kornstorlek är mellan finsand och lera.

Deltagare frågade om hur mäktiga lerlagren är. D.E. förklarar med bild om hur åsen är uppbyggd. Bland annat öster om vattenverket är lerlagren ca 5-10 meter mäktiga.

En deltagare undrade om framtida klimatförändringar kommer att innebära fler översvämningar och om såna översvämningar kan medföra negativ påverkan på grundvattnet. D.E. och M.M. svarade att en översvämning i Sörbybäckens dalgång medförde negativ påverkan på vattenkvaliteten i brunn 8. Förändrade nederbördsförhållanden kan medföra ökad risk för översvämningar. En annan mötesdeltagare informerade om att Ralaån har rensats och att man har för avsikt att rensa Sörbybäcken och Kumlaån.

Deltagare frågade om hur grundvattendelare rör sig. D.E. förklarar att de rör sig längs med åsen beroende på uttag.

Deltagare frågade om vad pilarna i kartan över flödesriktningar för grundvattnet indikerar. D.E. förklarar att de är Swecos bedömning av hur grundvattnet rör sig i marken.

Deltagare frågade om alla brunnar är på östra sidan. D.E. visar på kartan hur de ligger, en del är på östra och en del på västra sidan.

Deltagare frågade om det är konstaterad eller misstänkt betning av säd. D.E. och E.A. förklarar att objektet har fått en riskklassning av Länsstyrelsen vilket betyder att de konstaterat att det har skett betning av säd. Länsstyrelsen kan ha fått annan info om objektet, varför det ej har fått den högsta riskklassen vilket det borde, då det ligger nära vattentäkten.

Deltagare frågade om enskilda avlopp i området och om det inte finns kommunalt avlopp längs med åsen. P.E. förklarar att i Kumla finns det kommunalt avlopps nät till kommungränsen, men att flera fastigheter ej är anslutna. I Hallsberg finns ej kommunalt avlopp inom föreslagen skyddszon.

Deltagare frågar om grundvattnet rinner saktare i norr än i söder. D.E. förklarar att det stämmer. Det är gradienten/lutningen av grundvattenytan som är en av de styrande faktorerna för grundvattnets hastighet.

Deltagare påpekar att det är fel i presentation. Hastigheten är i 9 m/dygn och ej m/sekund. D.E. uppdaterar presentationen som kommer läggas upp på hemsidan.

Deltagare frågar om nya och gamla skyddsområdets utbredning och om hur utbredningen i öst och västlig riktning är avgränsad. Primär zon följer utbredningen som tidigare i öst-väst. Föreslagen sekundär skyddszon är utökad i öst-västlig riktning, utifrån Swecos bedömning av åsens utbredning under marken.

Deltagare frågar om varför man gick över Ralaån på norra delen. D.E. förklarar att det är pga. tunnare lager lera och transporthastigheter i grundvattnet. Det är främst transporthastigheten-/rintiden för grundvattnet som avgränsar skyddszonerna.

En av mötesdeltagarna frågar om man reglerar släckning av bränder och släckvatten i skyddsföreskrifterna. D.E. svarar att släckning och släckvatten inte regleras i skyddsföreskrifterna. I stället brukar kommunerna och Räddningstjänsten diskutera frågan och komma överens om hur bränder och släckning ska hanteras. P.E. lade till att Räddningstjänsten och miljökontoret brukar göra en bedömning av möjligheten att släcka brand utan att grundvattnet påverkas negativt.

Deltagare frågar om halkbekämpning av vägen. D.E. förklarar att det används salt men att det gjorts en avvägning av risken för olycka och påverkan på grundvattnet av salt. Risken för olycka ansågs vara det allvarigare alternativet.

Deltagare frågar om tillståndet är personligt. D.E. svarar ja. Tillståndet följer ej med om man säljer fastigheten. Deltagare påpekar att detta sänker värdet på fastigheten.

Deltagare frågar om hur lång tid det tar att söka tillstånd. T.Å. berättar att det troligtvis tar 2-3 veckor. För "små" beslut kan en tjänsteman ta beslutet själv.

Deltagare frågar om kostnad för att söka tillstånd. Deltagare påpekar problematiken i att det är verksamhetsutövaren (som egentligen inte vill ha eller försöker få till vattenskyddsområdet) som måste söka tillstånd och betala.

Deltagare påpekar att det kan vara mycket omfattande och att det blir stora kostnader för berörda om de måste söka ett tiotal tillstånd eller anmälningar.

Deltagare frågar om hur lerorna kan vara mäktigare i vid primär skyddszon än vid rondellen strax utanför och varför rondellen inte är inkluderad i skydds-zonen. D.E. förklarar att skyddsområdets avgränsning delvis gjorts utifrån flödesberäkningarna.

Deltagare frågar om man inte kan sätta regler i föreskrifterna om hur man ska förhålla sig så ingen behöver söka tillstånd. D.E. förklarar att enligt föreskrifterna så får man inte styra hur man ska göra utan endast skriva hur man inte får göra.

DE berättar att angående upplag av timmer så undersöks det hur föreskriften ska formuleras ang. tillfälliga upplag. Föreskriften om permanenta upplag borde dock vara kvar.

Deltagare frågar om hur mycket en anmälan kostar. T.Å. uppskattar att det kostar 2000-3000 kr. En annan mötesdeltagare framförde att det kan vara så att någon av de berörda kanske måste söka tio tillstånd, vilket skulle innebära en betydande kostnad. Deltagare anser att kommunen borde överväga att göra det kostnadsfritt att anmäla eller ansöka om tillstånd. Det framfördes även att kommunen borde bekosta anmälningar och tillståndsansökningar. T.Å. svarade att det normala är att det är verksamhetsutövaren (eller någon annan som ansöker) som bekostar ansökan/anmälan, men att det är en politisk fråga.

Deltagare frågar om väg 641 och om det är grundvattenskydd längs hela vägen i primär zon. Om inte, kommer kommunen öka skyddet till hela primär? D.E. förklarar att det är Trafikverket som bekostar detta och att det kommunen kan göra är att ligga på Trafikverket att utföra detta.

Deltagare frågade om uppställning av tröska och om de behöver iväg den för att inte behöva söka tillstånd. Uppställning av tröska på åker kan t.ex. vara längre än två dygn i sträck menar deltagare. Sweco funderar över föreskriften.

Deltagare frågar vad som gäller för miljöfarlig verksamhet. Föreskriften är svår att förstå. Vem tar ställning till om det är "uppenbart" eller ej. D.E. förklarar att det är verksamhetsutövaren som gör detta. Är man osäker på detta kan man rådfråga kommunen.

Deltagare frågade om terrängkörning och om skoterkörning är förbjudet. D.E. svarar att det stämmer, skoterkörning är förbjudet i föreslagna föreskrifter.

Deltagare påpekar att skyddsområdet och föreskrifterna kommer ge minskat fastighetsvärde.

En deltagare frågar om ett nytt svinhus (vid befintligt lantbruk) förbjuds genom förbudet mot miljöfarlig verksamhet. Projektgruppen kommer att utreda frågan.

Deltagare undrar vad som gäller för jordvärme i primär skyddszon. D.E. svarar att jordvärme omfattas av förbud, enligt nuvarande förslag till skyddsföreskrifter.

Det framfördes att det vore olyckligt om det nya vattenskyddsområdet innebär att planerna på utbyggnad av Sannahed påverkas negativt.

En mötesdeltagare frågade varför det inte ställs krav på Trafikverket i skyddsföreskrifterna, med tanke på att trafik på vägarna i området utgör en av de största riskerna för vattenförsörjningen. D.E. och S.J. svarade att det är svårt att reducera riskerna förknippade med trafik på vägar genom skyddsföreskrifter. Däremot försöker kommunen påverka Trafikverket så att det fysiska skyddet längs vägarna förbättras.

Bekämpningsmedel

DE frågar mötesdeltagare om det skett någon spridning av bekämpningsmedel innanför nuvarande skyddsområde. En deltagare svarar att de endast spridit utanför nuvarande skyddsområde.

Deltagare tycker det är märkligt att de som inte har behörighet att hantera bekämpningsmedel (vanliga boende) får hantera bekämpningsmedel mot skadedjur, men lantbrukare ej får det. D.E. berättar att Sweco och kommunen tagit till sig av synpunkterna kring detta, som även redovisas i remiss från LRF.

PE framförde att man i Sannahed använder ogräsättika för att bekämpa ogräs på och nära vägar. Ogräsättika klassas som kemiskt bekämpningsmedel, men borde inte utgöra någon betydande risk för grundvattnet. Det bör därför finnas skäl för att undanta ogräsättika från förbud och/eller tillståndsplikt. D.E. svarade att projektgruppen tar till sig synpunkten och kommer att göra en bedömning av möjligheten att revidera skyddsföreskrifterna.

Deltagare frågade om det finns riktlinjer för tillstånd av bekämpningsmedel. D.E. förklarar att det är miljökontoret som sätter restriktioner för detta och tar hand om tillståndsärendena. T.Å. förklarar att det finns utvärderingsmodeller mm. om hur man ska tänka mm. T.Å. berättar även om hur man söker och hur långt tillstånd man kan få med de restriktioner som finns. D.E. och T.Å. berättar att man i ansökan ska ange vilka preparat som används. En av mötesdeltagarna framförde att det kan vara så att man inte vet vilket bekämpningsmedel man kommer att ha behov av att använda. Det kan t.ex. bero på vilka skadegörare eller svampar som dyker upp.

Deltagare frågade om miljökontoret kommer göra en hårdare tolkning än jordbruksverkets tolkning av bekämpningsmedel. T.Å. berättade att man i Örebro kommun använder MACRO-DB vid bedömning av ansökningar om tillstånd för spridning av kemiska bekämpningsmedel. Även de som söker tillstånd har möjlighet att använda MACRO-DB, som är tillgängligt via SLU:s hemsida.

Deltagare tycker det resoneras konstigt då det inte har detekterats något bekämpningsmedel i vattnet.

Växtnäringsämnen

Deltagare undrar om ställning tagits till att det är nitrat-känsligt område. D.E. berättar att vi har tagit till oss synpunkten som även var med i yttrandet från LRF. D.E. berättar även att det främst är lagringen vill vi reglera och spridning kanske kan släppas då det redan är reglerat genom bestämmelsen om "nitratkänsligt område". Sweco och kommunen tar till sig detta och undersöker.

D.E. berättar även att de funderar över plast från ensilage och att detta kanske inte borde regleras.

Djurhållning

Deltagare undrar om det är tillåtet att ha häst. D.E. förklarar att nuvarande föreskrifter ej reglerar detta. I förslaget till ny föreskrift är gäller ansökan om tillstånd i primär zon och anmälan i sekundär zon.

Ytterligare deltagare frågade om man får ha hästar (de har haft hästar sen 1988). D.E. berättar att med största sannolikhet så får man tillstånd om man har några få hästar. Det beror främst på antal och var de hålls. D.E. förklarar att det funnits djur vid andra skyddsområden som gått några meter från brunnar vilket kan innebära en stor risk. Beroende på jordart och dess genomsläpplighet i marken kan risken variera (vid lera i marken finns det nästintill ingen risk för vattentäkten).

Deltagare frågade om vad vi vill reglera med djurhållning, är det var de trampar och betar? D.E. instämmer att det är främst detta de vill reglera med djurhållning.

Deltagare frågade om varför antal för djurenhet är så lågt i föreskriften. Deltagare påpekar att det finns rådjur, möss mm. i området. D.E. förklarar att detta är främst pga. att man inte vetat var djur hålls. Deltagare påpekar att det är ett hästtätt område och att de flesta endast har ett fåtal djur.

Petroleum

Deltagare frågar om man behöver ha tillstånd för mobil tank (petroleum). D.E. svarar att tillstånd för tankar behövs.

Deltagare frågar om det är skillnad på diesel i pickup och tröskan. T.Å. berättar att det finns skyddsåtgärder man kan göra vid tankning eller när en cistern hanteras mm.

Deltagare föreslår att istället för tillstånd/anmälan så kan man skriva hur t.ex. tankning ska ske och att allt annat är förbjudet. D.E. berättar att man inte får skriva så i skyddsföreskrifterna.

Deltagare påpekar att tankarna (diesel) redan är godkända och frågar varför de behöver söka tillstånd för tankar som redan är godkända. T.Å. berättar att tanken kan vara godkänd men det är hanteringen av tanken de behöver söka tillstånd för.

Deltagare frågar om oljetankar i Sannahed och om man behöver söka tillstånd för varje tank på 1 m³. D.E. förklarar att om mängden är större än 50 eller 100 liter så måste tillstånd sökas, och finns det många är det bra att de söker tillstånd då man får reda på var de finns.

En mötesdeltagare frågade om en tankbil får köra in i vattenskyddsområdet och tanka en skördetröska. D.E. svarade att sådan hantering inte ställer krav på tillstånd, dels eftersom transporten med farligt gods inte är genomgående och dels eftersom tankning av arbetsfordon är undantagen förbud/tillståndsplikt. Däremot krävs tillstånd för en cistern eller en mobil tank (farmartank) inom vattenskyddsområdet.

En mötesdeltagare frågade om hantering av Diesel HVO innebär att man slipper söka tillstånd (eller att man undkommer förbud). D.E. svarade att Diesel HVO bedöms klassas som petroleumprodukt och/eller kemiskt preparat, varför även såna produkter omfattas av föreskrifterna och förbud/tillståndskrav.

Fordon

Deltagare framförde att folktracebilar är avregistrerade och frågade om det kommer krävas tillstånd för dem. E.A. svarade att nuvarande förslag till VSF innebär krav på tillstånd.

Det framfördes att föreskriften avseende uppställning bör ses över. Det kan vara så att en skördetröska lämnas på en åker p.g.a. regn och att tröskan blir stående en tid. Finns det möjlighet att ändra tiden för när tillstånd krävs?

Konsekvensutredning

Deltagare framförde att markens försämrade värde ej är med i utredningen.

Deltagare framförde att om de har preparat som fungerar bra mot t.ex. ogräs men inte får tillstånd för att använda detta så gör de en ekonomisk förlust. Deltagare undrade om de kan få ersättning för detta.